

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY

1. a) A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MEGNEVEZÉSE

Látássérült személyek fejlesztő szakembere

b) SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE

Látássérült személyek fejlesztő szakembere

Szakmai programkövetelmény azonosító száma:	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1
Szakmai programkövetelmény érvényessége	2016-11-24

2. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁKKAL

egy adott tevékenység, munkaterületi feladat magasabb szinten gyakorolható

3. A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MODULRENDSZERŰ

igen

programkövetelmény modul azonosító száma	modul megnevezése
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-01	Látássérülés rehabilitációjának alapjai
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-02	Látássérült személyek érzékelés fejlesztése
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-03	Látássérült személyek írásos kommunikációjának fejlesztése
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-04	Látássérült személyek klaviatúra használatának fejlesztése
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-05	Látássérült személyek elektronikus kommunikációjának fejlesztése
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-06	Látóvezető technikák
SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-07	Látássérült személyek lakóterei - környezeti adaptációja

4. AZ OKJ-BAN SZEREPLŐ AZON SZAKMACSOPORT, AMELYBE A PROGRAMKÖVETELMÉNY BESOROLHATÓ

3 - Oktatás

5. AZ EKKR-HEZ KAPCSOLÓDÓ MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA ÉS BESOROLÁSÁRA VONATKOZÓ MEGJELÖLÉSE

6 - szint

6. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN A KÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEMENETI FELTÉTELEK

Iskolai előképzettség

felsőoktatási intézményben megszerzett felsőfokú végzettségi szintet bizonyító oklevél

Szakmai előképzettség

szakirányú felsőfokú végzettség(ek), éspedig

gyógypedagógus

Egészségügyi alkalmassági követelmények

nem szükséges

Előírt gyakorlati idő

nem szükséges

Egyéb feltételek

szükséges, éspedig:

érzékenység és pozitív attitűd a látássérült személyekhez

7. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VAGY MUNKATERÜLET RÖVID LEÍRÁSA

A látássérült személyek fejlesztő szakembere a rehabilitációs folyamat során tanítja, gyakoroltatja a tapintható írásmódokat, az aláírást, a klaviatúrahasználatot, az elektronikus kommunikációs eszközök adaptációinak és az alkalmazásoknak a használatát a veleszületett és szerzett látássérült személyek számára. Fejlesztő tevékenységével támogatja a látás nélküli érzékelés fejlődését a hallás, tapintás tudatos felhasználását változatos környezetekben és élethelyzetekben. Fejleszti a látóvezetővel való közlekedés technikáinak biztonságos alkalmazását. Támogatja a lakókörnyezet adaptációjának megvalósítását.

8. SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL BETÖLTHETŐ MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE ÉS BESOROLÁSA

FEOR főcsoport megnevezése	FEOR száma	Foglalkozás megnevezése	A szakmai végzettséggel legjellemzőbben ellátható tevékenység, munkaterület
2. Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	2441	Fejlesztő pedagógus	Látássérült személyek fejlesztő szakembere

9. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÖSSZÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A képzés "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A képzés "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés összóraszám	250	500
Elméleti képzés idő aránya (%)	34	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	66	

A képzés "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

10. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉT IGAZOLÓ DOKUMENTUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. a képzés felnőttképzési szerződésben megjelölt óraszámának hetven százalékán való részvétel, és
2. a szakmai záró beszámoló sikeres teljesítése

3.1. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-01
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérülés rehabilitációjának alapjai

3.1.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	30	60
Elméleti képzés idő aránya (%)	90	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	10	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.1.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a látássérülés definícióit	képes a látássérült személyeket csoportba sorolni	átérzi a látássérüléssel járó nehézségeket	felelősséget vállal a látássérült kliensekért
ismeri a látássérült személyek csoportba sorolásának szempontjait	képes a látássérült személyeket csoportba sorolni	tiszteletben tartja a látássérült személy múltbéli ismereteit	önállóan csoportba tudja sorolni a látássérült személyeket
ismeri a látássérülést okozó kórképeket és azok funkcionális hatásait	képes a látássérülés kórképeihez tartozó jellemzőket megkülönböztetni	nyitott a kliens közlekedési mód választásának szabadságára	együttműködik a funkcionális fejlesztést végző szakemberrel
érti a funkcionális látás működésének testi struktúrákban és környezeti tényezőkben azonosítható jellemzőit	képes a funkcionális látás környezeti tényezőinek értékelésére	tiszteletben tartja a látássérült felnőtt döntését, hogy önállóan vagy segítséggel szeretné elvégezni a tevékenységeket	támogatja a tájékozódás és közlekedés tanár munkáját
ismeri a látássérült emberek tájékozódási és közlekedési sajátosságait, eszközeit	képes megítélni, hogy a látássérült kliens tájékozódását és közlekedését optikai eszközök vagy hosszú fehér bot használata biztosítja	elfogadja a látássérült személy szabad választását a rehabilitációs szolgáltató intézményekkel kapcsolatban	

azonosítja a látássérültek mindennapos tevékenységei technikáinak körét	képes a látássérültek mindennapos feladatait, tevékenységeit és technikáit alá sorolni		
ismeri a látássérült személyek rehabilitációjának intézményrendszerét	képes javaslatot tenni a rehabilitációs szolgáltatás helyszínére		

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.2. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-02
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérült személyek érzékelés fejlesztése

3.2.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	20	40
Elméleti képzés idő aránya (%)	10	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	90	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.2.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a hallás utáni észlelés, beazonosítás, differenciálás gyakoroltatásának módszereit	képes feladathelyzeteket és eszközöket létrehozni a hallásérzékeléshez	türelemmel kezeli a kliens nehézségeit a feladathelyzetekben	önállóan választ feladathelyzeteket a hallásérzékelés fejlesztéséhez
ismeri az irány szerinti lokalizálás (testkép, óraanalógia és égtáj szerint) gyakoroltatásának módszerét	képes felismerni a hallásfejlesztésre alkalmas helyszíneket, és ott feladatokat végeztetni a klienssel	érzékenyen követi a kliens érzékelési feladat igényeit	együttműködik a rehabilitációs tanárral
ismeri a hangforrás távolsága meghatározásának módszerét	képes feladathelyzeteket létrehozni a látó vezető technika közben akusztikus észlelésre	érzékeny a látássérült személy biztonsági igényére a látóvezető helyzetekben	önállóan és felelősséggel választ feladatokat a bőrérzékelés fejlesztéséhez
tudja a fordulatok, iránybeállítás – indulási pozíció felvétele gyakoroltatásának módszerét	képes beazonosító és differenciáló feladathelyzeteket és eszközöket létrehozni a bőrérzékelés gyakoroltatására	kreatívan és biztonságra törekedve segíti a klienst az érzékelésfejlesztéshez kapcsolódó feladatok elvégzésében	

ismeri a visszhang hatások megfigyeltetése gyakoroltatásának módszerét	képes a környezetből érkező ingerek jelentésének és felhasználásának gyakoroltatására bőrérzékeléssel	törekszik arra, hogy a kliens nyugodt legyen a gyakorlási helyzetekben	
ismeri a hangárnyék szerepét a tájékozódás és közlekedésben	képes bőrfelület érzékelő feladathelyzeteket létrehozni		
ismeri a látóvezető technika alkalmazása közben az akusztikus észlelés, hangokra figyelés gyakoroltatásának módszereit	képes a környezetből érkező ingerek jelentésének és felhasználásának gyakoroltatására		
ismeri a bőrérzékelés utáni beazonosítás, a differenciálás gyakoroltatásának módszereit			
Ismeri a bőrérzékelés fejlesztésén belül a következő területek tréningeztetését: •felület minőség - eszközzel is •anyag – eszközzel is •forma •súly •hőmérséklet •nyomás érzékelése /pl. ruha a testen/			
ismeri a különböző testrészek bőrfelületeivel történő érzékelési feladatok végrehajtásának folyamatát			
ismeri a látó vezető technika alkalmazásával mozgás közben a lábbal érzékelhető felületre figyelés módszereit			

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.3. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-03
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérült személyek írásos kommunikációjának fejlesztése

3.3.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	70	140
Elméleti képzés idő aránya (%)	30	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	70	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.3.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a tapintható írásrendszerek fajtáit, nehézségét, előnyeit, hátrányait	képes a tapintható írásrendszerek előnyeit, hátrányait mérlegelni	belátja a kliensek tapintási nehézségeit	önállóan felméri a tapintható íráshoz szükséges képességeket és önállóan javaslatot tesz az írásrendszer választására
ismeri a tapintható írásrendszerek eszközeit (pontíró gép, tábla, keret)	képes használni a pontíró gépek különböző fajtáit és a táblákat	nyitott a Moon-ábécé tanítására	önállóan tanítja meg a Moon, a Braille, a Jumbo-Braille olvasását, íráseszközeinek használatát
megtanulja a Braille-ábécé olvasását, írását	képes a Braille-rendszert olvasni, írni	elfogadja a kliens igényét a Jumbo-Braille tanulására	kreatívan keresi az egyéni igényekhez illeszkedő, új technikák, módszerek bevezetésének lehetőségét
tudja milyen egyéni képességek szükségesek az egyes tapintható írásmódok elsajátításához	képes felmérni a tapintható íráshoz szükséges képességeket	átérzi a kézírásos aláírás megtanulásának nehézségeit látássérülés esetén	

ismeri a Moon- ábécé olvasását, írását	képes Moon-írással írni, olvasni		
ismeri a Jumbo-Braille olvasását, írását	képes Jumbo-Braille-el írni, olvasni		
ismeri a Moon, a Braille, a Jumbo-Braille tanítási technikáit	képes a látássérült személyeket megtanítani a Moon, a Braille, a Jumbo-Braille olvasására, írására		
tudja a kézírásos aláírás tanításának módszerét (folyóírás analógiájára, Braille - hatpont analógiájára) veleszületetten vak személyek esetén	képes kiválasztani és megtanítani a kézírásos aláírást veleszületetten vak személyek esetén		

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.4. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-04
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérült személyek klaviatúra használatának fejlesztése

3.4.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	30	60
Elméleti képzés idő aránya (%)	30	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	70	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.4.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a különböző számítógép klaviatúrák használatának tanítási módszereit különböző mértékű és típusú látássérülés esetén	képes a különböző klaviatúrákat megismertetni a látássérült emberekkel	elfogadja a látássérült személyek egyéni nehézségeit a klaviatúra használatában	önállóan tanítja a klaviatúra használatát különböző mértékű és típusú látássérülés esetén
ismeri a különböző számítógép klaviatúrák adaptációs lehetőségeit és technikáit	képes a különböző klaviatúrák adaptációs lehetőségeit és technikáit megtanítani a látássérült személyeknek	nyitott arra, hogy adaptált módszerek választásával segítse a látássérült személyt	a klaviatúra használat gyakorlására adaptált módszert önállóan alkalmazza
ismeri a klaviatúra használatának nehézségeit látássérült személyek esetén	képes a klaviatúra használatának nehézségeit felmérni		a visszaellenőrzés, korrekció módszerét önállóan alkalmazza
ismeri a klaviatúrahasználat gyakoroltatásának sajátos módszereit	képes a klaviatúrahasználat gyakorlását megkönnyítő módszereket alkalmazni		együttműködik az informatikát tanító kollégával

ismeri a visszaellenőrzés, javítás/korrekció megfelelő technikáit látássérült személyek klaviatúra használatának tanítása során	képes a klaviatúra használat során az önellenőrzés, javítás/korrekció technikáinak megismertetésére a látássérült személyekkel		
ismeri a képernyőnagyító- és képernyőolvasó szoftverek alapbeállításainak a kezelését	képes a látássérült személy számára legalkalmasabb képernyőnagyító- és képernyőolvasó szoftverek alapfunkcióit beállítani		

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.5. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-05
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérült személyek elektronikus kommunikációjának fejlesztése

3.5.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	40	80
Elméleti képzés idő aránya (%)	20	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	80	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.5.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a számítógép használat tanulási nehézségei felmérésének módszereit a látássérült személyek esetén	képes a számítógép használat nehézségeit felmérni látássérült személyek esetén	elfogadja a látássérült személyek nehézségeit a számítógép használatában	önállóan végzi a számítógép használat nehézségeinek felmérését
ismeri a látássérült személyek számítógép használatának speciális hardver szükségletét	képes a speciális hardver beszerzésére és használatára javaslatot tenni	toleráns a látássérült személy számítógép alkalmazási nehézségeivel kapcsolatban	együttműködik a számítástechnika tanárral
ismeri a Jaws és a Magic szoftvereket	képes a Jaws és a Magic szoftvereket használni	érdeklődő az új okostelefon alkalmazások iránt	nyomon követi a fejlesztéseket és önállóan tanítja az okostelefon alkalmazások használatát
ismeri a számítógép használatához szükséges speciális szoftverek (Jaws és a Magic) alkalmazási módszereit	képes a látássérült személyt a számítógép használatához szükséges speciális szoftver (Jaws és a Magic) használatra tanítani		

ismeri a Braille-sor használatát, az ehhez szükséges 8-pontos Braille-írást	képes tanítani a Braille-sor használatát a 8-pontos Braille-írással		
ismeri a RoboBraille alkalmazást	képes tanítani a RoboBraille alkalmazást		
ismeri az okos telefonok speciális alkalmazásait, melyeket látássérült személyek jól tudnak használni	képes az okos telefon speciális alkalmazásokat látássérült felhasználóknak tanítani		

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.6. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-06
A programkövetelmény modul megnevezése	Látóvezető technikák

3.6.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	30	60
Elméleti képzés idő aránya (%)	20	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	80	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.6.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a látó vezető feladatát	képes kapcsolatot felvenni és kapcsolatban maradni látássérült kliensekkel	átérzi a látó vezető támogatva irányító szerepét	önállóan és felelősséget vállalva látja el látó vezető feladatát
ismeri a látó vezető szabályos fogást, a síkon való haladás és fordulás technikáit	képes a szabályos fogás megtanítására, ellenőrzésére, a síkon haladás és fordulás biztonságos kivitelezésére	szem előtt tartja a látássérült személy biztonság igényét a vezetettséggel kapcsolatban	önállóan tanítja a szabályos fogás, a síkon való haladás és fordulás technikáit
tudja a karcseré és irányváltás technikáit	képes az irányváltás szükségességét felismerni és megtanítani a karcserék alkalmazásának technikáit	együttműködik a látássérült klienssel	önállóan tanítja a karcseré és irányváltás technikáit
tudja az ajtón áthaladás technikáját	képes felmérni a karcseré szükségességét az ajtón való áthaladás kényelmes kivitelezéséhez	érzékeny rá és felismeri, hogy a látássérült személynek a közösségben megjelenés nehéz kezdetben	együttműködik a tájékozódást és közlekedést tanító szakemberrel

ismeri a különböző helyszíneken, közösségben a helyhez kísérés, és a leültetés biztonságos módszerét	képes a leülést úgy előkészíteni, hogy a látássérült személy elegánsan és biztonsággal tudjon helyet foglalni	átérzi a látássérült személy félelmét a lépcsőn járással kapcsolatban	önállóan tanítja és gyakoroltatja a helyhez kísérés és a leültetés technikáit
ismeri a lépcsőn haladás, a karfa megfogásának tanítási módszerét	képes a biztonságos vezetővel való lépcsőn közlekedést a látássérült személynek átadni mind felfelé, mind lefelé haladva, karfa használatával és anélkül	szem előtt tartja a látássérült személy érzéseit, bizonytalanságát, a jármű használata idején, támogató segítséget nyújt félelem esetén	önállóan tanítja és gyakoroltatja a lépcsőn haladás és a karfa megfogásának technikáit
tudja a megtorpanás és a szűk helyen áthaladás technikáit	képes megtorpanással jelezni a veszélyt, és biztosítani a folyamatos haladást a szűk áthaladási helyeken	törekszik arra, hogy a kliens képes legyen a különböző környezeti ingerek megfigyelésére, értékelésére	önállóan tanítja a megtorpanás és a szűk helyen áthaladás technikáit
ismeri a különböző járművekkel való közlekedés során használt technikákat	képes a fel-, és leszállás, kapaszkodás, utazás és helyfoglalás technikáit biztonságosan alkalmazni és megtanítani		együttműködik a tájékozódást és közlekedést tanító szakemberrel
ismeri a látó vezetővel való autóbába való ki-, és beszállás folyamatát	képes a zökkenőmentes és biztonságos autóbába való ki-, és beszállás lépéseit megtanítani		önálló a technikák biztonságos tanításában és gyakoroltatásában
ismeri a látóvezető technikák bel- és kültéri alkalmazásának lehetőségeit, a tájékozódás és közlekedés tanár munkáját az észlelés fejlesztésével	képes a látóvezető technikákat szabályosan használva az érzékelés és az észlelés fejlesztésre kül- és beltérben		együttműködik a tájékozódást és közlekedést tanító szakemberrel

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.

3.7. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00072-16-03 6 02 4 /1 /M-07
A programkövetelmény modul megnevezése	Látássérült személyek lakótéri - környezeti adaptációja

3.7.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	30	60
Elméleti képzés idő aránya (%)	40	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	60	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

3.7.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
ismeri a látássérült személyek igényeit a lakótéri környezet önálló és biztonságos használatával kapcsolatban	képes felmérni a látássérült személy igényeit és a lakótér jellemzőit elemezni a látássérült személy nézőpontjából	elfogadja a látássérült személy igényeit a lakótér kényelmes és biztonságos használatára	a lakótér-elemzést a látássérült személy igényei szempontjából önállóan és felelősségteljesen végzi
tudja, hogy a lakóteret hogyan kell kialakítani vak személyek számára, hogy az biztonságos és könnyű felhasználást biztosítson	képes a biztonság és könnyű felhasználás megvalósítását a vak személy szempontjából értékelni	elkötelezett a vak személy elvárásainak figyelembe vételére a lakótér elrendezésére vonatkozóan	együttműködik a tájékozódás és közlekedéstanárral a környezeti tanácsok kialakításában
tudja, hogy a lakóteret hogyan kell kialakítani funkcionális látással bíró személyek számára, hogy az biztonságos és könnyű felhasználást biztosítson	képes a biztonság és könnyű felhasználás megvalósítását a funkcionális látással rendelkező személy szempontjából értékelni	elkötelezett a funkcionális látással élő vak személy elvárásainak figyelembe vételére a lakótér elrendezésére vonatkozóan	együttműködik a tájékozódás és közlekedéstanárral a környezeti tanácsok kialakításában

ismeri a környezeti adaptáció megvalósításának módjait különböző életterekben (lakás helyiségei, kórházi körülmények, bentlakásos intézmény)	képes a környezet átalakítását egyéni szempontok alapján elősegíteni látássérült személyek igényei szerint	elfogadja és kreatívan keresi az egyéni megoldások lehetőségét	együttműködik a klienssel és családjával a lakóhelyiségek átalakításában
--	--	--	--

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Becsült adatok alapján hazánkban évente 4-6 ezer fő veszíti el a látását valamilyen mértékben. Az új helyzethez való alkalmazkodás során szükség van a látássérült személyek rehabilitációjában fejlesztő szakemberekre. A gyógypedagógus végzettséggel rendelkezők hagyományosan a közoktatási feladatok ellátására vannak felkészülve, ezért a látássérült populáció rehabilitációjában fejlesztő tevékenységre alkalmas módszerek és technikák jól egészítik ki a korábban megszerzett tudást. Jelenleg nincs olyan képzés, amelyben a programkövetelményben megfogalmazott kompetenciákat lehetne elsajátítani, ezt a hiányt pótolja jelen képzés. E speciális szakmai kompetenciák elsajátítása révén a látássérült személyek rehabilitációját elősegítő oktatási tevékenység lehetősége bővül.